

Et utenfrablikk på norsk misjon (NMS)

v/Ingvald Andersen Frøyen, tidligere misjonær og ansatt i NMS, nå sogneprest i Førde.

Da Det Norske Misjonsselskap (NMS) i 2013 ønsket å få en gjennomgang av sin egen selvforståelse, sitt eget syn på misjon og misjonærrollen i vår tid, så tok de et modig valg og ga oppdraget til et fagteam fra Kenya ledet av Dr. Agnes R.M. Aboum. Hun tilhører selv en kirke som har vokst ut av vestlig misjon, men som i mange tiår allerede har stått solid på egne ben og som er dynamisk og i stadig vekst.

Rapporten de la frem, 'The Changing Missionary Role', handler spesielt om den endrede misjonærrollen, men analysene deres av NMS og av kirken i Norge er mer allmenn. Vi ønsker derfor å dele noen av disse tankene fordi de gir oss et utenfrablikk og utfordrer til kritisk ettertanke.

KIRKENS GLOBALE TYNGDEPUNKT ER FORSKJØVET

De globale endringene har ikke bare påvirket det norske samfunn og den norske kirke, men demografisk har

kirkens gravitasjonspunkt forflyttet seg til det globale sør. Kirkene på den nordlige halvkule er i sterk nedgang, mens kirkene i det globale sør vokser, og det er også disse kirkene som nå sender ut flest misjonærer mot øst, vest og nord.

De nye folkevandringene har også gjort at kirkene i Europa, og i Norge, i stadig økende grad forholder seg til migrantmenigheter, og til at Den norske kirkes og organisasjonenes kultur og trospraksis, både blir vurdert og utfordret med et utenfrablikk.

DET NORSKE SAMFUNN OG KIRKEN ER ENDRET

Dr. Aboum viser til de store endringene som har funnet sted innad i det norske samfunn. En sterk sekularisering av samfunnet. Skille mellom Stat og Kirke. En eksplosjon i ulike typer frivillige organisasjoner som gir misjonsorganisasjonene stor konkurranse. Misjonæren er ikke lenger en privilegert rollefigur, verken i kirke eller samfunn. (s.4)

For Aboum, og hennes team fra Kenya,

Et utenfrablikk på norsk misjon

kan det synes som kirken i Norge har vært sent ute med å ta på alvor de store endringene i samfunnet. Kirken og misjonsorganisasjonene har vært fanget av den selvforståelsen at de til de grader er en del av det norske samfunn, at de langt på vei har mistet tanken om at vi er 'kalt'. (s.5) Mange unge søker en åndelighet som kan fylle tomrommet etter materialismen, men de har i liten grad funnet denne åndeligheten og utfordringen i møte med kirken. De unge vil vite at det er bruk for dem, og de vil utfordres. Her er det at kirken må våge å forkynne kallet til et annerledes liv, også et liv i tjeneste og et liv i misjon.

Når det gjelder misjonsorganisasjonen NMS, så sier Aboums rapport at: 'NMS mer enn noen gang er utfordret til å arbeide for og med unge mennesker. Til å finne et nytt språk som resonnerer med de unges narrativer og som kan utfordre til engasjement for å nå misjonens mål i vår tid. (s.7)

MISJONÆRROLLEN ER ENDRET

En viktig bakgrunn for hele undersøkelsen til Aboum sitt team var jo nettopp en erkjennelse fra den norske misjonsorganisasjonen NMS, av at misjonærrollen ikke lenger var den samme. Misjonærenes selvforståelse var en annen, og folks forståelse av misjonæren, både ute i verden og her hjemme, var radikalt endret. Den klassiske misjonærrollen var

knyttet til langtidstjeneste, gjerne hele livet, og misjonærene ble dermed nøkkelpersoner i de sammenhengene de var. De hadde lederoppgaver, de lærte lokalt språk og kultur, og de hadde få eller ingen planer om en senere yrkeskarriere i Norge.

For unge mennesker i dag forstås langtidstjeneste i misjon som oppdrag i utlandet av 1-2 års varighet, kanskje 4. Det endrer forutsetningene radikalt, for svært få vil kunne lære seg et lokalt språk, for ikke å snakke om en lokal kultur, på så kort tid. Dagens misjonærer, fra vesten, blir derfor oftere og oftere spesialister som utfører tidsavgrensede oppdrag i samarbeid med en lokal kirke eller aktør. Dr. Aboum konstaterer at dagens misjonærer trenger mye tettere oppfølging og ledsaging fra både senderkirke og mottagerkirke. (s7) Dette har selvsagt også betydning for kostnader og resultater knyttet til misjonærtjenesten.

Den endrede misjonærrollen handler også om at man som misjonær, fra Norge, i dag møter mange misjonærkollegaer fra hele verden. Fra Brasil, Sør-Korea, Nigeria og Etiopia. Man jobber i flerkulturelle staber og ofte under en felles paraplyorganisasjon.

Behovet for misjonærer fra Vesten er selvsagt også endret når så mange kirker i sør står sterkt, vokser og selv

Et utenfrablikk på norsk misjon

sender ut egne misjonærer både til nærområder og langt vekk.

DET NYE VERDENSBILDET MÅ GJØRES KJENT

Denne nye virkeligheten i den globale kirken og verdensmisjonen har misjonsorganisasjonene og kirkene et ansvar for å gjøre kjent. (s.55) Det må bygges en bro over kløften av kunnskapsløshet om hva kirken i verden i dag er. Langt inn i kirkens og misjonens indre sirkler har man fremdeles en gammeldags forståelse av «vi og dem» og av «her hjemme og der ute». Også i det offentlige rom må NMS og andre profilere seg slik at man blir gjenkjennelige og aktuelle.

UT AV VÅR EGEN KOMFORTSONE

Som svar på hvorfor det blir stadig vanskeligere å rekruttere unge norske kristne til tjeneste i misjon, peker Aboum på at Norge er en økonomisk komfortsone som det er vanskelig å forlate eller bryte ut av. Det klassiske kallet til å «bryte opp» blir for krevende og radikalt. Sikkerheten i det norske samfunnet er så høy at risikoen og usikkerheten der ute i verden fortøner seg større enn noen gang.

Om misjonen skal ha en fremtid i kirken i Norge, så må misjonsorganisasjonene også ta på alvor realitetene i det endrede norske samfunnet som dagens unge vokser opp i. Gårsdagens

rollemodeller og visjoner nytter ikke i dag. Misjonsoppdraget er ikke fullført, og det er fremdeles behov for folk som vil krysse kulturelle grenser, men språket for dette og metodene må fornyes. (s.64)

SAMARBEID

På omslaget til rapporten har Dr. Aboum skrevet et visdomsord av ukjent opprinnelse:

«I menneskehistoriens lange løp er det de som lærte seg å samarbeide og å improvisere som ble stående.» (Omslag) I dette legger hun nødvendigheten av samarbeid på alle plan, men ikke minst at misjonene og de vestlige senderkirkene må vektlegge samarbeid som grunnholdningen i møte med kirker andre steder i verden. I improviseringen ligger våkenheten for å tenke nytt i en ny tid og ikke føle seg bundet av «at slik har vi alltid gjort det».

GÅ I FORSVAR?

Føler du behov for å gå i forsvar for kirken i Norge etter å lest tankene og analysene til kristne medsøstre fra Kenya? Har du lyst til å nevne trosopplæringsreformen og Ungdommens Kirkemøte? Aboum og teamet hennes har ikke gitt en totalanalyse av kirken i Norge, men deres utenfra-blikk er en hjelp i å tenke nye tanker, til å la seg utfordre og til å hindre at en stivner fast i forsvarsposisjon.